

Fiskeridirektøren

Bergen, den 14.5.1969
AAa/TT

MELDING FRA FISKERIDIREKTØREN

J. 144

Forskrifter om instrumenter m.v. på fiske- og fangstfartøy.

(Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet den 26.mars 1969 i henhold til §§ 1, 41 og 50 i lov om statskontroll med skips sjødyktighet av 9.juni 1903 med senere endringer, jfr. kongelig resolusjon av 12.oktober 1962 og 5.april 1963 om bemyndigelse til Sjøfartsdirektoratet til å utferdige forskrifter i medhold av sjødyktighetsloven).

§ 1. Definisjoner.

I disse forskrifter betyr:

1. Fiske- og fangstfartøy: Fartøy som brukes til å fange fisk, hval, sel, hvalross eller andre levende ressurser i sjøen.
2. Fjordfiske: Fiske og fangst i eller innenfor den norske skjærgård der åpen havstrekning ikke er over 5 nautiske mil.
3. Kystfiske: Fiske og fangst innenfor 12 nautiske mil av den norske kyst.
4. Bankfiske: Fiske og fangst innenfor 90 nautiske mil av den norske kyst.
5. Havfiske: Fiske og fangst utenfor 90 nautiske mil av den norske kyst.
6. Oppstilt kompass: Magnetkompass oppstilt i samsvar med forskrifter om oppstilling av magnetkompass.
7. Standardkompass: Oppstilt kompass som fartøyet navigeres etter. Hvis fartøyet har kun ett oppstilt kompass, er dette standardkompass.
8. Styrekompass: Oppstilt kompass som ikke er standardkompass.
9. Reservekompass: Magnetkompass i kasse, og som passer i standardkompassets natthus.
10. Radiopeileapparat: Radiopeileapparat som er typegodkjent av Teledirektoratet.
11. Lengde: Lengde over alt.
12. Godkjent: Godkjent av Sjøfartsdirektoratet.

§ 2.
Anvendelse.

Disse forskrifter gjelder for fiske- og fangstfartøy uansett størrelse med mindre annet fremgår av de enkelte paragrafer.

§ 3.
Lanterner.

Fiske- og fangstfartøy skal være utstyrt med lanterner som viser lys som foreskrevet i sjøveisreglene.

§ 4.
Lanterners konstruksjon, sertifikater m.v.

1. Lanterner skal være:

- 1.1. Typegodkjent av Sjøfartsdirektoratet og utstyrt med sertifikat fra fabrikanten, eller
- 1.2. utstyrt med sertifikat fra et kontrollkontor for skipsinstrumenter eller fra en godkjent utenlandsk kontrollinstitusjon.

2. Til lanterner utstedes sertifikater av klasse A, B og C.

- 2.1. På fartøy på 19,80 meters lengde og derover skal topp-, side-, akter- og ankerlanterner samt de røde lanterner for fartøy som ikke er under kommando ha sertifikat av klasse A. Lanterner nevnt i regel 9, punktene c), l, d) og f) i sjøveisreglene samt tilleggslanterner nevnt i forskrifter om tilleggs-signaler for fiskefartøyer skal ha sertifikat av klasse A eller B.
- 2.2. Fartøy på 12,19 meters lengde og derover, men under 19,80 meter skal ha lanterner med sertifikat av klasse B eller A.
- 2.3. På fartøy under 12,19 meters lengde skal elektriske topp-, side-, akter- og ankerlanterner ha sertifikat av klasse C, B eller A. Lanterner av oljebrennertype og lanterner nevnt i regel 9, punktene c), l, d) og f) i sjøveisreglene samt tilleggslanterner nevnt i forskrifter om tilleggs-signaler for fiskefartøyer skal ha sertifikat av klasse B eller A.

3. Lanternenes sertifikater er gyldige for den tid som er angitt i sertifikatene. Dersom ingen tid er angitt, er sertifikatene gyldige inntil Skipskontrollen forlanger lanternene til kontroll og resertifisering. I et hvert tilfelle skal lanternene til kontroll og resertifisering når de har gjennomgått reparasjoner som kan ha hatt innflytelse på lysvinkler eller synbarhet.

4. Ved utskifting av brennere eller lamper skal det brukes brennere og lamper som angitt i lanternenes sertifikater. Når fargefiltere i lanterner som skal vise farget lys utskiftes, skal det bare brukes fargefiltere som er godkjent til vedkommende lanterner.

5. Lanternenes sertifikater skal oppbevares om bord.

§ 5.
Plassering av lanterner.

1. Lanterner skal festes om bord på en solid og betryggende måte og slik at de lyser som foreskrevet i sjøveisreglene. Lanterner skal plasseres slik at de lyser som foreskrevet selv om fartøyet har

slagside eller stor trim. Lanternebretter skal ikke anbringes i rigg, mastestag eller vant, eller på en slik måte at deler av skrog, rigg, seil, båter, andre gjenstander eller eventuelle personer skjermes for lyset fra lanternene.

2. Den vannrette avstand mellom forreste og akterste topplanterne skal være minst halvparten av fartøyets lengde over alt. Den forreste eller eneste topplanterne skal ikke være mer enn en fjerdedel av fartøyets lengde fra bauen. Topplanter skal forsynes med en skjerm slik at lyset ikke blender eller sjenerer personer som har utkikk fra broen eller bakken.
3. Skjermes for sidelanterner nevnt i regel 2, punkt a), 6, i sjøveisreglene skal være solide og anbrakt slik at planet fra skjermens forkant til lyskildens innerside blir parallell med fartøyets diametralplan, og med lanternens langskipssider. Skjermes skal være anordnet slik at lyset fra både hoved- og reservelanterne lyser som foreskrevet.
4. Skjermes for sidelanterner er ikke påbudt om bord i fartøy som går inn under regel 7 i sjøveisreglene, men hvis de er montert skal de være utformet slik at lysvinklene ikke blir annerledes enn angitt i sjøveisreglene.
5. Sidelanterner skal anbringes aktenfor forreste eller eneste topplanterne, og på fartøy på 19,80 meters lengde og derover i en høyde som ikke er mer enn tre fjerdedeler av denne topplanternes høyde over skroget.
6. Sidelanterner skal anbringes i borde og helst på siden av og i forkant av kommandobro eller styrehus. På fartøy under 45,75 meters lengde kan dog sidelanternene anbringes på siden av styrehuset selv om dette ikke går helt ut i borde. På fartøy på 19,80 meters lengde og derover skal dog avstanden fra skipssiden til lanternenes lyskilder ikke være over 1 meter.
7. Hvis lanterner anbringes på svingbare daviter skal disse kunne festes slik at lanternene står støtt og lyser som foreskrevet.
8. Rundtlysende lanterner skal være plassert i en avstand av minst 500 mm fra mast eller post. Hvis masten eller posten er særlig tykk, skal avstanden økes.

§ 6.

Reservelanterner m.v.

1. Unntatt som bestemt i punktene 4, 5 og 6 skal maskindrevet fiske- og fangstfartøy ha om bord minst en reservelanterne for hver påbudt topp-, side-, akter- og ankerlanterne samt for hver av de rundtlysende røde lanterner for fartøy som ikke er under kommando.
2. Reservelanterner kan være/oljebrennertype eller elektrisk type. Reservelanterner for ankerlanterner og de rundtlysende røde lanterner for fartøy som ikke er under kommando skal dog være av oljebrennertype.
3. Elektriske reservelanterner skal ha eget opplegg og kunne bli tilknyttet nødgenerator eller batterier som kan levere strøm i minst 24 timer.
4. Fartøy under 45,75 meters lengde plikter ikke å ha reservelanterner for de rundtlysende røde lanterner for fartøy som ikke er under kommando når fartøyet er utstyrt med slike lanterner av oljebrennertype og det er minst ett reserve rødt glass om bord.

5. Fartøy under 19,80 meters lengde plikter ikke å ha reserve-lanterner når hovedlanternene kan få strøm både fra dynamoanlegg og fra batterier som kan levere strøm i minst 24 timer. Fartøy utstyrt på denne måte skal ha ankerlanterne av oljebrennertype om bord.
6. Fartøy under 10,67 meters lengde plikter ikke å ha reserve-lanterner. Fartøy utstyrt med elektriske lanterner skal ha en ankerlanterne av oljebrennertype om bord.
7. Det skal være minst to reservelamper til hver elektrisk lanterne.
8. Reservelanterner som ikke er fast montert skal være plassert i et eget lett tilgjengelig skap og skal til enhver tid kunne bli tent og hengt ut på sine respektive plasser.

§ 7.

Signalfigurer.

Fiske- og fangstfartøy skal være utstyrt med signalfigurer som foreskrevet i sjøveisreglene. Det skal være fester for signalfigurene slik at figurene kan vises på foreskrevet måte.

§ 8.

Tåke- og lydsignalapparater.

1. Fiske- og fangstfartøy skal være utstyrt med tåke- og lydsignalapparater som gir lyd som foreskrevet i sjøveisreglene.
2. Dekket fartøy og ethvert fartøy på 10,67 meters lengde over alt og derover skal minst være utstyrt med en kraftig fløyte.
3. Fartøy på 12,19 meters lengde og derover skal dessuten minst være utstyrt med:
 - 3.1. Tåkehorn,
 - 3.2. klokke, samt
 - 3.3. gonggong når fartøyet er på 106,75 meters lengde og derover.
4. Åpent fartøy under 10,67 meters lengde som er maskindrevet skal minst være utstyrt med en munnlur.
5. Tåkehorn skal være godkjent.
6. På damp- eller luftledning til fløyte tillates ingen ekstra avstengningsventil mellom selve fløyteventilen og den ventilen som er anbrakt ved ledningens utløp fra dampkjel eller lufttank. Det kan likevel fra luftledningen til fløyta tas ut grenledninger til drift av luftverktøy eller liknende dersom det i ledningen etter uttakene anbringes en tilstrekkelig stor trykkluftbeholder med tilbakeslagsventil. Dersom et fartøy har mer enn en fløyte kan trykktanken sløyfes når ledningen til minst en fløyte er fri for grenledninger og uttaksventiler.
7. Under fart skal den ventilen på damp- eller luftledning til fløyte som er anbrakt ved ledningens utløp fra dampkjel eller lufttank alltid være åpen slik at fløyta til enhver tid er klar til øyeblikkelig bruk.

§ 9.
Signaler for havsnød.

1. Fiske- og fangstfartøy skal kunne gi signaler for havsnød som foreskrevet i sjøveisreglene.
2. Dekket fartøy og ethvert fartøy på 10,67 meters lengde og derover skal ha de internasjonale signalflagg N og C om bord, og etter sitt fartsområde minst være utstyrt med:
 - 2.1. Fjordfiske: 3 røde håndbluss.
 - 2.2. Kystfiske: 3 fallskjermlys og 3 røde håndbluss.
 - 2.3. Bankfiske: 4 fallskjermlys og 4 røde håndbluss.
 - 2.4. Havfiske: 6 fallskjermlys og 6 røde håndbluss.
3. Fallskjermlys og håndbluss skal være plassert på et forsvarlig og hensiktsmessig sted om bord. De skal oppbevares i lufttett pakning og utskiftes senest når de er 3 år gamle dersom kortere utskiftningsfrist ikke er angitt.
4. Fallskjermlys og håndbluss skal være godkjent.

§ 10.
Lossignaler m.v.

Fiske- og fangstfartøy som foretar reiser der man kan regne med å benytte los, eller anløpe utenlandsk havn, skal minst være utstyrt med de internasjonale signalflaggene G, H og Q samt 3 blålys.

§ 11.
Utstyr for signalering.

1. Fiske- og fangstfartøy som i henhold til forskrifter for radioanlegg og radiotjeneste i fiske- og fangstfartøy skal ha radioinstallasjon, skal være utstyrt med den internasjonale signalbok.
2. Fartøy som anvendes i større fartsområde enn fjordfiske skal være utstyrt med minst ett nasjonalflagg.
3. Fartøy på 45,75 meters lengde og derover skal være utstyrt med de internasjonale signalflagg. Slike fartøy skal dessuten ha en fast montert elektrisk signallampe til bruk om natten. Lyset fra lampen skal være synlig i en avstand av minst 5 nautiske mil.
4. Fartøy på 60 meters lengde og derover skal i tillegg til signallampen nevnt i punkt 3 være utstyrt med en transportabel signallampe til bruk om dagen. Lampen skal være godkjent.
5. Fartøy som anvendes til partråling skal være utstyrt med svingbar lyskaster og det internasjonale signalflagg T.

§ 12.
Magnetkompassers konstruksjon, sertifikater m.v.

1. Kompasser og natthus skal være:
 - 1.1. Typegodkjent av Sjøfartsdirektoratet og utstyrt med sertifikat fra fabrikanten, eller
 - 1.2. utstyrt med sertifikat fra et kontrollkontor for skipsinstrumenter eller fra en godkjent utenlandsk kontrollinstitusjon.

2. Kompasser skal ha sertifikat av klasse A. For fartøy på 19,80 meters lengde og derover skal rosediameteren være minst 150 mm, og for fartøy under 19,80 meter minst 100 mm.
3. Kompassenes sertifikater er gyldige den tid som er angitt på sertifikatene. Dersom ingen tid er angitt er sertifikatene gyldige inntil Skipskontrollen forlanger kompassene til kontroll og resertifisering. I ethvert tilfelle skal kompassene til kontroll og resertifisering når de har gjennomgått reparasjoner som kan ha hatt innflytelse på deres evne til å vise riktig.
4. Kompassenes sertifikater skal oppbevares om bord.

§ 13.

Antall magnetkompasser.

1. Fiske- og fangstfartøy under 10,67 meters lengde som anvendes på åpne fjorder eller i større fartsområde, skal være utstyrt med minst ett kompass. Kompasset skal være plassert i eget stativ i styrehus eller oppbevart i kasse.
2. Fartøy på 10,67 meters lengde og derover som anvendes på åpne fjorder eller i større fartsområde, unntatt havfiske, skal være utstyrt med minst ett standardkompass.
3. Fartøy under 45,75 meters lengde som anvendes til havfiske skal være utstyrt med minst ett standardkompass og ett reservekompass.
4. Fartøy på 45,75 meters lengde og derover som anvendes til havfiske skal være utstyrt med minst ett standardkompass og ett styrekompass.

§ 14.

Gyrokompas og magnet selvstyrekompas.

1. Gyrokompas eller magnet selvstyrekompas kan erstatte kompasser nevnt i § 13, unntatt standardkompasser. Kompass anbrakt på styrehustak skal være utstyrt slik at dets kurs til enhver tid kan leses fra plassen der fartøyet styres.
2. Fartøy på 45,75 meters lengde og derover utstyrt med gyrokompas eller magnet selvstyrekompas skal ha reservekompass.

§ 15.

Oppstilling av magnetkompasser, korrigering m.v.

1. Oppstilling av kompasser skal foretas i samråd med autorisert kompasskorrigør og oppstillingen skal kontrolleres og godtas av ham.
2. Nyoppstilte kompasser skal korrigeres av autorisert kompasskorrigør før fartøyet settes i fart. Han skal bestemme eventuell rest-deviasjon og sette opp en deviasjonstabell.
3. Kompasser skal korrigeres på nytt når:
 - 3.1. Deviasjonene har forandret seg så meget fra deviasjonstabellen at navigeringen ikke er forsvarlig,
 - 3.2. fartøyet har gjennomgått større reparasjoner,
 - 3.3. Skipskontrollen anser det påkrevet, eller
 - 3.4. føreren finner det nødvendig.

4. Korrigeringer nevnt i punkt 3 skal fortrinnsvis utføres av autorisert kompasskorrigerør.
5. Når fartøyet er i fart skal deviasjonene kontrolleres med hyppige mellomrom og når spesielle forhold tilsier det.
6. Resultatene av korrigering og deviasjonskontroller skal føres inn i foreskrevet kompass- og radiopeilerbok. Hvor slik bok ikke er påbudt skal resultatene føres inn i foreskrevet dekkdagbok. På fartøy som ikke har dekkdagbok skal resultatene føres inn i en annen egnet skipsbok.

§ 16.

Peilskive.

1. Fiske- og fangstfartøy på 45,75 meters lengde og derover skal være utstyrt med peilskive med sertifikat fra et kontrollkontor for skipsinstrumenter eller fra en godkjent utenlandsk kontrollinstitusjon eller peilskive som er godkjent.
2. Peilskivens sertifikat skal oppbevares om bord.
3. Det skal være fester for peilskiven slik at det kan peiles horisonten rundt.

§ 17.

Ur og kronometer.

1. Fiske- og fangstfartøy som anvendes i mindre fartsområde enn havfiske skal være utstyrt med minst ett ur.
2. Fartøy som anvendes til havfiske skal være utstyrt med minst ett skipsur med sekundviser.
3. Fartøy på 45,75 meters lengde og derover skal dessuten være utstyrt med minst ett kronometer eller observasjonsur i kasse.
4. Ur eller kronometer skal være plassert i styrehus eller kartrom. Føreren skal bestemme skipsurets, kronometerets eller observasjonsurets stand når det er nødvendig. Resultatet skal innføres i foreskrevet dekkdagbok. Hvor slik bok ikke er påbudt skal resultatet innføres i en annen egnet skipsbok.

§ 18.

Sekstant m.v.

1. Fiske- og fangstfartøy som anvendes til havfiske skal være utstyrt med sekstant med sertifikat fra et kontrollkontor for skipsinstrumenter eller fra en godkjent utenlandsk kontrollinstitusjon, eller sekstant som er godkjent.
2. Sekstantens sertifikat skal oppbevares om bord.
3. Fartøy som anvendes til havfiske skal være utstyrt med nautisk almanakk og navigasjonstabeller.

§ 19.

Barometer.

Fiske og fangstfartøy som anvendes til havfiske skal være utstyrt med barometer.

§ 20.

Termometer.

1. Fiske- og fangstfartøy som anvendes til havfiske skal være utstyrt med termometer.
2. Fartøy som anvendes i farvann der det kan forekomme isfjell skal dessuten ha om bord termometer til måling av temperaturen i sjøen.

§ 21.

Logg.

Fiske- og fangstfartøy som anvendes til havfiske skal være utstyrt med minst en logg, enten slepelogg, trykklogg eller gjennomstrømmingslogg.

§ 22.

Håndlodd.

Dekket fartøy og ethvert fartøy på 10,67 meters lengde og derover skal ha om bord håndlodd med liner på minst 40 meter.

§ 23.

Kikkert.

Dekket fartøy og ethvert fartøy på 10,67 meters lengde og derover skal være utstyrt med minst en prismekikkert av type 7 x 50 eller 8 x 35.

§ 24.

Kart m.v.

Fiske- og fangstfartøy som anvendes på åpne fjorder eller i større fartsområde skal være utstyrt med kart og fyrliste for det fartsområde som fartøyet anvendes i. Kart skal være i tilstrekkelig målestokk og holdes ajour.

§ 25.

Radiopeileapparat.

1. Radiopeileapparat skal oppstilles i henhold til forskrifter fastsatt av Teledirektoratet, og arbeidet skal ledes av radioteknisk utdannet fagmann i samråd med autorisert kompasskorrigør.
2. Nyoppstilt radiopeileapparat skal kalibreres av installatør og autorisert kompasskorrigør før fartøyet settes i fart. Resultatene fra kalibreringen skal settes opp i tabell eller kurve og undertegnes.
3. Radiopeileapparatet skal kalibreres med mellomrom på ett år eller så nær ett år som mulig, og når det endres ved en antenne eller innretning på dekk som virker på deviasjonene.
4. Når fartøy er i fart skal deviasjonene kontrolleres med hyppige mellomrom og når spesielle forhold tilsier det.
5. Resultatene av kalibrering og deviasjonskontroller skal føres inn i foreskrevet kompass- og radiopeilerbok. Hvor slik bok ikke er påbudt skal resultatene føres inn i foreskrevet dekkdagbok. På fartøy som ikke har dekkdagbok skal resultatene føres inn i en annen egnet skipsbok.
6. I radiodagboken skal det innføres når kalibrering er foretatt og hvem som kalibrerte.

§ 26.

Elektroniske hjelpemidler for navigering.

1. Elektroniske hjelpemidler for navigering skal monteres under ledelse av radioteknisk utdannet fagmann og i samråd med autorisert kompasskorrigør.
2. Leverandør av elektronisk hjelpemiddel for navigering skal sørge for at fartøyets fører blir gitt instruksjon om bruken. Instruksjonen skal foreligge i skriftlig form ved brosjyrer, håndbøker, plansjer m.v. med skandinavisk tekst.

§ 27.

Dispensasjoner.

Sjøfartsdirektoratet kan under særlige forhold tillate avvikelser fra bestemmelsene i disse forskrifter når dette finnes forsvarlig for sikkerheten.

§ 28.

Straffebestemmelser.

Overtredelse av disse forskrifter straffes med bøter i henhold til den alminnelige borgerlige straffelov av 22.mai 1902, § 339, nr. 2, hvis ikke strengere straff kommer til anvendelse i henhold til annen lovbestemmelse.

§ 29.

Ikrafttredelse m.v.

1. Disse forskrifter trer i kraft den 1.januar 1970.
2. Fra samme tid oppheves litra D og § 24, litra A og B, i forskrifter for fiskefartøyers innredning og utrustning m.v. fastsatt ved kongelig resolusjon av 22.september 1922 med senere endringer.
